Ceturtdiena, 2022. gada 24. novembris

P9_TA(2022)0418

Pastāvīgās represijas pret demokrātisko opozīciju un pilsonisko sabiedrību Baltkrievijā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 24. novembra rezolūcija par pastāvīgām represijām pret demokrātisko opozīciju un pilsonisko sabiedrību Baltkrievijā (2022/2956(RSP))

(2023/C 167/07)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Baltkrieviju,

— ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un visas cilvēktiesību konvencijas, kuru puse ir Baltkrievija,

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 12. oktobra secinājumus,

— ņemot vērā Eiropadomes 2021. gada 21. un 22. oktobra secinājumus,

— ņemot vērā starptautisko un neatkarīgo Baltkrievijas cilvēktiesību organizāciju sagatavotos ziņojumus,

— ņemot vērā ANO īpašās referentes par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā *Anaïs Marin* 2021. gada 4. maija un 2022. gada 20. jūlija ziņojumus ANO Cilvēktiesību padomei un ANO ekspertu 2022. gada 10. oktobra aicinājumu nekavējoties atbrīvot no ieslodzījuma Nobela prēmijas laureātu un citus tiesību aizstāvjus Baltkrievijā,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas augstās cilvēktiesību komisāres 2022. gada 4. marta ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā, gatavojoties 2020. gada prezidenta vēlēšanām un pēc tām,

— ņemot vērā *G7* ārlietu ministru sanāksmes 2022. gada 4. novembra paziņojumu par Baltkrieviju,

— ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) pārstāvja mediju brīvības jautājumos 2022. gada 13. jūlija paziņojumu par pastāvīgo ieslodzījuma piemērošanu žurnālistiem un mediju darbiniekiem Baltkrievijā,

— ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) 2022. gada 7. oktobra paziņojumu par tiesas nolēmumu pret neatkarīgo mediju pārstāvjiem,

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā Baltkrievijas režīms sistemātiski vērš represijas pret pilsonisko sabiedrību un cilvēktiesību aizstāvjiem, lai Baltkrievijā apklusinātu visas atlikušās neatkarīgās balsis; tā kā tiek lēsts, ka vairāk nekā 10 000 Baltkrievijas iedzīvotāju kādā brīdī ir tikuši aizturēti par protestēšanu pret režīmu; tā kā cilvēktiesību aizstāvji, opozīcijas politiķi, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, mākslinieki, neatkarīgie žurnālisti, arodbiedrību vadītāji un biedri, kā arī citi aktīvisti tiek sistemātiski pakļauti vardarbīgām represijām un ir spiesti bēgt;

B. tā kā cilvēktiesību pārkāpumi Baltkrievijā kopš 2020. gada augusta ir saasinājušies, 2022. gada novembrī politieslodzīto skaits pārsniedz 1 400 un viņu vidū ir arī Nobela Miera prēmijas laureāts *Ales Bialiatski*; tā kā ieslodzīto sarakstā ir nepilngadīgie, personas ar invaliditāti, pensionāri un smagi slimas personas; tā kā turpinās tiesas procesi pret politieslodzītajiem un spriedumi tiek pasludināti vēl nepieredzētā apmērā;

C. tā kā arvien biežāk notiek represijas pret Baltkrievijas demokrātiski orientēto opozīcijas kustību, kura ir ieguvusi plašu atbalstu; tā kā 2022. gada oktobrī Grodņas apgabaltiesa piesprieda 25 gadu cietumsodu politiskajam aktīvistam *Mikalai Autukhovich*, pamatojoties uz pilnīgi safabricētām apsūdzībām, kuras ietvēra valsts nodevību; tā kā šis ir visilgākais cietumsods, kāds jebkad piespriests Lukašenko režīma pretiniekam; tā kā *M. Autukhovich*, kurš vasarā uzsāka bada streiku, kopš ieslodzījuma sākuma ir ticis sists un spīdzināts;

D. tā kā 11 citiem šajā lietā apsūdzētajiem, kuri kopā ar *M. Autukhovich* tiek dēvēti par "*Autukhovich* 12", tika piespriests cietumsods kopumā 169,5 gadu garumā — šie cilvēki ir *Paval Sava, Halina Dzerbysh, Volha Mayorava, Viktar Snehur, Uladzimer Hundar, Syarhey Razanovich, Paval Razanovich, Lyobov Razanovich, Iryna Melkher, Anton Melkher* un *Iryna Harachkina*; tā kā vairākas apcietinātās personas atkārtoti tika ievietotas vieninieku kamerās pēc tam, kad viņu ģimenes bija ziņojušas par to, ka cietumsargi izturas vardarbīgi un pat spīdzina ieslodzītos;

E. tā kā Baltkrievijas tiesas ir pasludinājušas daudzus simtus negodīgu un patvaļīgu spriedumu politiski motivētos tiesas procesos "apļa dejas" lietā un tiesas sēdes bieži notiek aiz slēgtām durvīm, bez pienācīga tiesas procesa un nenodrošinot ES diplomātiem iespēju piedalīties kā novērotājiem;

F. tā kā Baltkrievijas Izmeklēšanas komiteja ir uzsākusi īpašu aizmugurisku tiesvedību pret Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas līderiem un Koordinācijas padomes locekļiem, tostarp *Sviatlana Tsikhanouska, Pavel Latushka, Volha Kavalkova, Maria Maroz, Siarhei Dyleuski, Dmitry Navosha, Valeria Zanemonskaya, Daniil Bogdanovich, Yanina Sazanovich, Volha Vysotskaya, Aleksandra Gerasimova, Aliaksandr Opeikin* un *Dmitry Soloviev*;

G. tā kā demokrātisko opozīcijas partiju līderi un pārstāvji, tostarp *Pavel Seviarynets, Mikalai Kazlou, Antanina Kavaleva, Aksana Alyakseeva, Tatsiana* un *Dzmitry Kaneuski, Ihar Salavei, Pavel Spiryn, Uladzimir Niapomniashchykh, Aliaksandr Agraitsovich, Pavel Belavus, Andrei Kudzik, Mikolai Siarhienka, Ramuald Ulan, Aliaksandr Nahela, Andrei Kabanau, Artur Smaliakou, Andrei Asmalouski, Dziana Charnushyna, Mikola Statkevich, Siarhei Tsikhanouski, Viktar Babaryka, Maryia Kalesnikava, Maksim Znak, Ihar Losik* un *Sergey Sparish* joprojām atrodas ieslodzījumā necilvēcīgos apstākļos;

H. tā kā Baltkrievijas režīms neizmeklē tūkstošiem ziņojumu par policijas brutalitāti; tā kā tā vietā tas paaugstina un atalgo tos, kas ir atbildīgi par šiem nodarījumiem; tā kā nesodāmība par cilvēktiesību pārkāpumiem ir plaši izplatīta un tās dēļ Baltkrievijas tauta joprojām atrodas izmisīgā situācijā; tā kā tiesiskuma trūkuma dēļ iedzīvotājiem nav iespējas izmantot tiesības uz taisnīgu tiesu;

I. tā kā Baltkrievija ir vienīgā valsts Eiropā, kas izmanto nāvessodu, un nesen ir izskanējuši paziņojumi, ka režīma politiskajiem pretiniekiem tiks izpildīts nāvessods; tā kā 2022. gada janvārī tika grozīts Baltkrievijas Krimināl kodekss un 2022. gada maijā A. Lukašenko to parakstīja, tādējādi attiecinot nāvessodu arī uz "mēģinājumu veikt terora aktu", lai eventuāli vērstos pret politiskajiem disidentiem un ieviestu aizmuguriskus tiesas procesus, pamatojoties uz apsūdzībām "ekstrēmismā" vai "terorismā";

J. tā kā Lukašenko režīms turpina izmantot spīdzināšanu un politieslodzītie turpina ziņot par veselības stāvokļa pasliktināšanos, pazemošanu un necilvēcīgu un nežēlīgu izturēšanos; tā kā Lukašenko ir paplašinājis pret cilvēktiesību aktīvistiem un žurnālistiem vērsto kampaņu, ieslogot *Andrzej Poczobut*, kas ir ievērojams Baltkrievijas poļu minoritātes žurnālists un aktīvists, kurš iekļauts "teroristu sarakstā"; tā kā ir pastiprinājusies nepieņemamā poļu un citu minoritāšu vajāšana, kas cita starpā ietver Baltkrievijas varas iestāžu nesen pieņemtos lēmumus, kuru mērķis ir izskaust izglītību poļu un lietuviešu valodā, veikt kratīšanu poļu līderu mājās un iznīcināt poļu kapsētas un dzejnieku, rakstnieku, nemiernieku un *Armia Krajowa* karavīru kapus; tā kā varas iestādes ir lauzušas līgumu, kas ļāva Sv. Simona un Sv. Helēnas Romas katoļu draudzei bez maksas izmantot Sarkano katoļu baznīcu, un draudzei nācās izvākt savu īpašumu no šīs baznīcas;

K. tā kā saskaņā ar īpašās referentes par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā sniegto informāciju augstskolu studenti tiek patvaļīgi aizturēti, nelikumīgi atlaisti un izslēgti no studijām, tādējādi nepārprotami apdraudot viņu akadēmisko brīvību;

Ceturtdiena, 2022. gada 24. novembris

L. tā kā Baltkrievija ir izstājusies no Orhūsas konvencijas, kurai bija ievērojami panākumi piekļuves tiesību, ilgtspējīgas attīstības un vides demokrātijas stiprināšanā;

M. tā kā varas iestādes bieži liek lietā novērošanu, cenzūru tiešsaistē un dezinformāciju, izmantojot tehnoloģijas, lai kontrolētu iedzīvotājus; tā kā šī represīvā prakse ir vēl viens solis virzībā uz digitālo autoritārismu un Baltkrievijas iedzīvotāju digitālo tiesību apspiešanu, kā rezultātā iedzīvotāji tiek aizvien vairāk iebiedēti un pilsoniskās sabiedrības telpa sarūk; tā kā tā rezultātā vārda brīvība vairs nepastāv;

N. tā kā 2022. gada 14. novembrī neatkarīgie mediji ziņoja par Baltkrievijas Poļu savienības līderu *Irena Valius* un *Renata Dzemanchuk* kriminālvajāšanu;

O. tā kā Lukašenko režīms Baltkrievijā turpina veicināt Krievijas nepamatoto agresijas karu pret Ukrainu, ļaujot Krievijai izmantot Baltkrievijas teritoriju militāriem uzbrukumiem Ukrainai;

P. tā kā pret Baltkrievijas iedzīvotājiem, kas iesaistījušies pretkara kustībā, tiek vērsti represīvi pasākumi, viņiem tiek piemērots administratīvais arests vai izvirzītas apsūdzības noziedzīgos nodarījumos, kā tas noticis advokāta *Alexander Danilevich* gadījumā, pret kuru ir izvirzītas krimināllapsūdzības saistībā ar publiska lūgumraksta pret karu Ukrainā parakstīšanu, un trīs Baltkrievijas pilsoņu — *Dzianis Dzikun*, *Dzmitry Ravich* un *Aleh Malchanau* — gadījumā, kuriem tiek izvirzītas apsūdzības terorismā par dzelzceļa infrastruktūras sabotāžu ar mērķi nepieļaut Krievijas militārā aprīkojuma transportēšanu;

Q. tā kā ir ierosinātas vairākas krimināllizmeklēšanas pret cilvēktiesību centru "Viasna" un ir izvirzītas apsūdzības, tostarp pret *Ales Bialiatski*, *Valiantsin Stefanovich*, *Uladzimir Labkovich*, *Marfa Rabkova*, *Leanid Sudalenka*, *Tatsiana Lasitsa* un *Andrei Chapiuk*;

R. tā kā ir vai tiek likvidētas vairāk nekā 600 nevalstiskās organizācijas (NVO), tostarp praktiski visas cilvēktiesību grupas, kas darbojas šajā valstī; tā kā joprojām notiek neatkarīgu arodbiedrību vajāšana un to vadītāji un aktīvisti, tostarp *Aliaksandr Yarashuk*, *Henadz Fiadynich*, *Siarhei Antusevich*, *Mikhail Hromau*, *Iryna Bud-Husaim*, *Yanina Malash*, *Vasil Berasnieu*, *Zinaida Mikhniuk*, *Aliaksandr Mishuk*, *Ihar Povarau*, *Yauhen Hovar*, *Artsiom Zhernak* un *Daniil Cheunakou*, joprojām atrodas ieslodzījumā; tā kā jūlijā Baltkrievijas Augstākā tiesa likvidēja Baltkrievijas Demokrātisko arodbiedrību kongresu, kas ir neatkarīgu arodbiedrību jumta organizācija, tādējādi slēdzot un faktiski aizliedzot visas neatkarīgās arodbiedrības;

S. tā kā viena no grupām, pret kurām režīms joprojām vēršas visvairāk, ir žurnālisti, tostarp *Katsiaryna Andreyeva*, *Iryna Slaunikava*, *Siarhei Satsuk*, *Ihar Losik*, *Ksenia Lutskina* un *Andrei Kuznechyk*; tā kā 2022. gada 6. oktobrī Minskas apgabaltiesa trim žurnālistiem no aizliegtā neatkarīgā medija *BelaPAN*, proti, galvenajai redaktorei *Iryna Leushyna*, direktoram *Dzmitry Navazhylau* un direktora vietniekam *Andrei Aliaksandrau*, kā arī neatkarīgajai žurnālistei *Iryna Zlobina* piesprieda brīvības atņemšanu uz laiku no 4 līdz 14 gadiem;

T. tā kā mierīgas pulcēšanās brīvība tiek pastāvīgi pārkāpta; tā kā kopš negodīgajām prezidenta vēlēšanām 2020. gada augustā nav atļauti nekādi opozīcijas ielu protesti;

U. tā kā A. Lukašenko turpina īstenot savu Baltkrievijas rusifikācijas politiku, cenšoties marginalizēt un iznīcināt baltkrievu nacionālās identitātes izpausmes, tostarp valodu, izglītību un kultūru, šajā nolūkā izmantojot patvaļīgus arestus, aizturēšanu un jo īpaši brutālu izturēšanos pret kultūras pārstāvjiem,

1. joprojām cieši solidarizējas ar Baltkrievijas iedzīvotājiem, kā arī ar demokrātiskās opozīcijas un pilsoniskās sabiedrības locekļiem, kuri turpina iestāties par brīvu, suverēnu un demokrātisku Baltkrieviju;

2. atgādina, ka ES un tās dalībvalstis neatzina 2020. gada prezidenta vēlēšanu rezultātus, jo tika masveidā falsificēti un safabricēti rezultāti, un neatzīst Aleksandru Lukašenko par Baltkrievijas prezidentu; aicina turpināt atbalstīt Baltkrievijas demokrātisko opozīciju un neatkarīgu pilsonisko sabiedrību, tostarp Eiropas radniecīgo partiju dalīborganizācijas; atzinīgi vērtē to, ka Svjatlanas Cihanouskas vadībā ir izveidots Baltkrievijas Apvienotais pārejas kabinets, kas tika izveidots pēc

Koordinācijas padomes un Valsts krīzes pārvarēšanas padomes izveides; aicina demokrātiskās opozīcijas spēkus saglabāt un veicināt vienotību, kuras pamatā būtu brīvas, demokrātiskas un neatkarīgas Baltkrievijas izveides mērķis; norāda, ka daudzi Baltkrievijas iedzīvotāji uzskata Svjatlanu Cihanousku par 2020. gada prezidenta vēlēšanu uzvarētāju;

3. atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Baltkrievijas demokrātiskajai opozīcijai un pilsoniskajai sabiedrībai un aicina tās turpināt rīkoties Baltkrievijas tautas interesēs un izstrādāt valsts reformu plānu; norāda, ka Ukrainas uzvara paātrinās demokrātiskās pārmaiņas Baltkrievijā; atkārtoti norāda, ka saskaņā ar EDSO principiem ir jāpilda Baltkrievijas tautas likumīgās prasības pēc demokrātijas, kuras pamatā ir cilvēktiesības un pamatbrīvības, labklājība, suverenitāte un drošība; atkārtoti aicina sarīkot jaunas brīvas un godīgas vēlēšanas, kuras starptautiski novērotu EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību birojs;

4. stingri nosoda nepamatotos un politiski motivētos sodus, kas piespriesti 12 *Autukhovich* lietā apsūdzētajiem, kā arī vairāk nekā 1 400 politieslodzītajiem; pieprasa nekavējoties izbeigt vardarbību un represijas, kā arī bez nosacījumiem atbrīvot visus politieslodzītos un visas personas, kas patvaļīgi aizturētas, arestētas vai notiesātas politiski motivētu iemeslu dēļ, un atcelt visas pret šīm personām izvirzītās apsūdzības; pieprasa arī šīs personas pilnībā reabilitēt un piešķirt tām finansiālu kompensāciju par viņu nelikumīgās aizturēšanas radīto kaitējumu; uzsver, ka līdz tam ir jāsniedz informācija par šo personu atrašanās vietu un apcietinājuma apstākļiem, kā arī jānodrošina piekļuve viņu izvēlētajiem advokātiem un medicīniskai aprūpei, kā arī saziņas iespējas ar ģimenes locekļiem; prasa, lai Lukašenko režīms ļautu novērot un uzraudzīt visu politieslodzīto, tostarp demokrātiju atbalstošo aktīvistu, demokrātiskās opozīcijas locekļu, cilvēktiesību aizstāvju, žurnālistu un arodbiedrību pārstāvju, tiesas procesus;

5. stingri nosoda Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas nepamatotajā un neizprovocētajā agresijas karā pret Ukrainu; nosoda to, ka Baltkrievijā no jauna tiek izvietoti Krievijas bruņotie spēki; nosoda Baltkrievijas amatpersonu kareivīgo un uz draudiem balstīto retoriku pret Ukrainu; norāda, ka Lukašenko un ar viņu saistītās personas ir vienlīdz atbildīgas par Ukrainā pastrādātajiem kara noziegumiem un būtu jāsauc pie atbildības starptautiskajā tribunālā un Starptautiskajā Krimināltiesā;

6. aicina Komisiju, dalībvalstis un EĀDD sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, EDSO Maskavas mehānismu un ANO Cilvēktiesību padomi, kā arī cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsonisko sabiedrību uz vietas, lai nodrošinātu, ka tiek uzraudzīti un dokumentēti cilvēktiesību pārkāpumi un tiek ziņots par tiem, kā arī lai pēc tam nodrošinātu pārskatatbildību un cietušo iespējas vērsties tiesā; atzinīgi vērtē un atbalsta to, ka ir izveidota Starptautiskās pārskatatbildības platforma Baltkrievijai; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi turpināt Baltkrievijas diplomātisko izolāciju, samazinot ES un tās dalībvalstu diplomātisko klātbūtni šajā valstī un turpinot Baltkrievijas izolāciju starptautiskajās organizācijās;

7. mudina Baltkrievijas iestādes izbeigt visas represijas, vajāšanu, spīdzināšanu un sliktu izturēšanos pret valsts iedzīvotājiem, tostarp vardarbību pret sievietēm un neaizsargātām grupām un piespiedu pazušanu; turpina nosodīt politieslodzīto necilvēcīgos ieslodzījuma apstākļus un nemitīgo pazemošanu un veselības stāvokļa pasliktināšanos;

8. pauž bažas par to, ka lielu ES uzņēmumu piegādātāji, iespējams, izmanto ieslodzīto piespiedu darbu Baltkrievijas soda kolonijās; aicina visus ES reģistrētos uzņēmumus ievērot īpašu rūpību un izbeigt attiecības ar visiem Baltkrievijas piegādātājiem, kuri izmanto piespiedu darbu savās piegādes ķēdēs, apspiež savu darbinieku pilsoniskās un politiskās tiesības vai atklāti atbalsta vardarbīgo režīmu; aicina Padomi noteikt sankcijas visiem Baltkrievijas vai starptautiskajiem uzņēmumiem, kas darbojas Baltkrievijā un izmanto piespiedu darbu savās piegādes ķēdēs, apspiež savu darbinieku pilsoniskās un politiskās tiesības vai atklāti atbalsta vardarbīgo režīmu; mudina Lukašenko režīmu izbeigt piespiedu darba izmantošanu soda kolonijās;

9. nosoda Lukašenko centienus graut Baltkrievijas kultūru, tostarp minoritāšu kultūras, un rusificēt tautu; aicina ES atbalstīt Baltkrievijas neatkarīgās kultūras organizācijas, piemēram, teātrus, korus, skolas, folkloras grupas un māksliniekus; pauž nožēlu par Baltkrievijas Iekšlietu ministrijas lēmumu valsts patriotisko devīzi "Zhyve Belarus!" ("Lai dzīvo Baltkrievija!") atzīt par nacistu devīzi;

Ceturtdiena, 2022. gada 24. novembris

10. stingri nosoda to, ka Krievijas militārie spēki ir izmantojuši Baltkrievijas teritoriju agresijai pret Ukrainu; atzinīgi vērtē Baltkrievijas sabiedrības iestāšanos pret to, ka Baltkrievijas teritorija tiek izmantota, lai veicinātu Krievijas iebrukumu Ukrainā; pauž atbalstu *Kastuś Kalinoŭski* un *Pahonia* pulku, kas palīdz Ukrainai aizstāvēties pret Krievijas agresīvo karu; atbalsta Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas un pilsoniskās sabiedrības nostāju, kas deklarē, ka Baltkrievija būtu jāatzīst par okupētu vai *de facto* okupētu teritoriju, un pievienojas tām aicinājumā nekavējoties izvest Krievijas karaspēku no Baltkrievijas un Ukrainas;

11. atkārtoti aicina Padomi un Komisiju nepieļaut izvairīšanos no sankcijām un aicina ievērot stingru konsekvenci pret Krieviju noteikto sankciju attiecināšanā arī pret Baltkrieviju, un tās pienācīgi piemērot visās turpmākajās sankciju kārtās; aicina Komisiju, abas likumdevējiestādes un dalībvalstis pabeigt tiesisko regulējumu, kas ļautu konfiscēt ES iesaldētos līdzekļus, tādējādi radot iespēju konfiscēt arī aktīvus, kas pieder Lukašenko, viņa ģimenei un viņam pietuvinātajām un režīma funkcionētspēju uzturošajām personām, tostarp tiesnešiem, prokuroriem, propagandistiem, paramilitāro grupējumu locekļiem, VDK un drošības darbiniekiem, kas iesaistīti represijās, notiesāšanā, nelikumīgā aizturēšanā un spīdzināšanā, un novirzīt šos resursus režīma upuru un Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas atbalstam;

12. atzinīgi vērtē 2022. gada Nobela Miera prēmijas piešķiršanu cilvēktiesību aizstāvim, Cilvēktiesību centra "Viasna" dibinātājam un 2020. gada Saharova balvas laureātam Alesam Bjaļackim; nosoda Alesa Bjaļacka, Valiancina Stefanoviča un Uladzimira Labkoviča turēšanu apcietinājumā par politiski motivētām apsūdzībām kontrabandā un tādu kolektīvu darbību finansēšanā, ar kurām pārkāpj sabiedrisko kārtību, par ko paredzēts cietumsods uz laiku līdz 12 gadiem, un prasa viņus nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot; pievienojas Norvēģijas Nobela komitejas priekšsēdētāja aicinājumam, ar ko Lukašenko režīmam pieprasa atbrīvot Alesu Bjaļacki pirms Nobela Miera prēmijas pasniegšanas ceremonijas 2022. gada 10. decembrī;

13. atzinīgi vērtē kontaktgrupas izveidi Eiropas Padomē sadarbībā ar Baltkrievijas demokrātiskajiem spēkiem un pilsonisko sabiedrību; mudina ES iestādes, dalībvalstis un starptautiskās organizācijas paplašināt sistēmisko sadarbību ar Baltkrievijas demokrātiskajiem pārstāvjiem;

14. atzinīgi vērtē to, ka ES un dalībvalstis, jo īpaši Polija un Lietuva, sniedz atbalstu un aizsardzību Baltkrievijas iedzīvotājiem, kuri ir spiesti bēgt no valsts; aicina dalībvalstis turpināt izrādīt solidaritāti cilvēkiem, kuri bēg no Baltkrievijas, un aicina Komisiju turpināt atbalstīt šos centienus;

15. atzinīgi vērtē Komisijas visaptverošo ekonomikas atbalsta plānu demokrātiskai Baltkrievijai, taču prasa, lai šie līdzekļi būtu pieejami nekavējoties un varētu atbalstīt pilsoniskās sabiedrības, neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu, arodbiedrību un trimdā esošo Baltkrievijas opozīcijas pārstāvju būtisko darbu, kā arī tos, kuri bēg no represīvā režīma; aicina Eiropas politiskās partijas un fondus sniegt tiešu atbalstu Baltkrievijas partijām, kas ir to dalībnieces, kā arī Baltkrievijas opozīcijai kopumā; aicina Komisiju turpināt atbalstīt neatkarīgus ziņu kanālus, jo īpaši jaunos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, "Nexta", kas nav saņēmis nekādu ES finansiālo atbalstu, neraugoties uz to, ka tam Baltkrievijā ir plaša auditorija;

16. mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt palīdzēt demokrātiskajai opozīcijai, pilsoniskajai sabiedrībai un cilvēktiesību aizstāvjiem, arodbiedrību pārstāvjiem un neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem Baltkrievijā un ārvalstīs, lai sagatavotos valsts turpmākai pārejai uz demokrātiju; uzteic Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) par Svjatlanas Cihanouskas regulāro aicināšanu uz Ārlietu padomes sanāksmēm, tostarp uz 2022. gada 14. novembra apaļā galda sanāksmi; šajā sakarā atzinīgi vērtē misijas demokrātiskajai Baltkrievijai izveidi Briselē;

17. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt noteikumus un procedūras, kas piemērojamas gadījumos, kad cilvēktiesību aizstāvjiem un citiem pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem Baltkrievijā tiek atņemta pilsonība, kā arī sniegt atbalstu tiem Baltkrievijas iedzīvotājiem, kuri dzīvo ES un kuru personu apliecinošiem dokumentiem tuvojas derīguma termiņš, un kuriem nav iespēju tos atjaunot, jo viņi nevar atgriezties Baltkrievijā;

18. aicina Padomi un PV/AP apdomāt, kādus citus pasākumus būtu iespējams veikt līdztekus sankcijām, un izstrādāt saskaņotu un visaptverošu ilgtermiņa pieeju Baltkrievijai, cieši koordinējot to ar līdzīgi domājošām valstīm un starptautiskām organizācijām; aicina EĀDD uzņemties vadību saskaņotas politikas koordinēšanā ar dalībvalstīm un citām ES iestādēm;

19. nosoda Baltkrievijas lēmumu izstāties no Orhūsas konvencijas, jo īpaši sakarā ar Astravjecas atomelektrostacijas (AES) darbības uzsākšanu, neizpildot visus ieteikumus par noturības testiem, un pauž nožēlu par turpmāku nevērību attiecībā uz Astravjecas AES objekta atbilstību visstingrākajiem kodoldrošuma noteikumiem; nosoda Baltkrievijas režīma īstenoto vides un cilvēktiesību aizstāvju un NVO, kuras pauž bažas par kodoldrošību, brutālo vajāšanu;

20. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas varasiestādēm un Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas pārstāvjiem.